

KVK

eib
Economisch Instituut
voor de Bouw

MKB
Nederland

V N O N C W

Conjunctuurenquête Nederland

Tweede kwartaal 2021

Raymond Ooms

18 mei 2021

KVK

eib
Economisch Instituut
voor de Bouw

MKB
Nederland

VNO-NCW

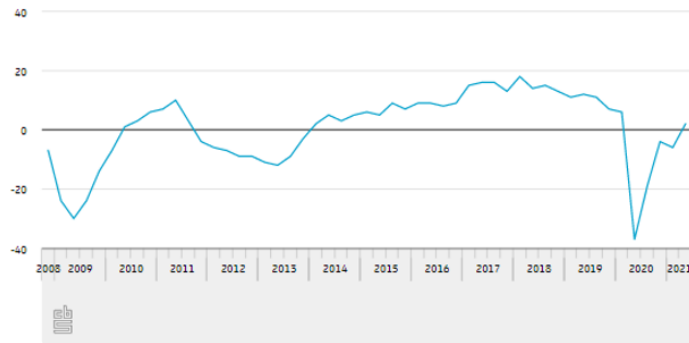
Ondernemers positiever, maar nog niet alle bedrijfstakken optimistisch

Het ondernemersvertrouwen was aan het begin van het tweede kwartaal van 2021 voor het eerst sinds het begin van de coronacrisis voorzichtig positief, al zijn veel bedrijfstakken nog steeds somber gestemd. Dit melden het CBS, KVK, het Economisch Instituut voor de Bouw, MKB-Nederland en VNO-NCW op basis van de Conjuncturenenquête Nederland. Uit het onderzoek blijkt ook dat een kwart van de ondernemers die handelen met het Verenigd Koninkrijk administratieve lasten ervaart door de Brexit.

De gegevens voor dit onderzoek zijn begin april 2021 verzameld.

Aan het begin van het tweede kwartaal 2021 kwam de stemmingsindicator uit op 2,3; ruim 8 punten hoger dan een kwartaal eerder. Een jaar eerder zorgde de coronacrisis voor een ongekende daling in het ondernemersvertrouwen. Het sentiment herstelde zich grotendeels in de volgende kwartalen, maar was tot het begin van het tweede kwartaal overwegend negatief. De toename in het vertrouwen begin april komt met name door positievere verwachtingen voor de aankomende drie maanden. Het ondernemersvertrouwen is opgebouwd uit zowel oordelen over het recente verleden, als verwachtingen voor de nabije toekomst.

Ondernemersvertrouwen

Bron: CBS, EIB, KVK, MKB-Nederland, VNO-NCW

Conjuncturenenquête Nederland
Tweede kwartaal 2021

<https://ondernemersplein.kvk.nl/coen/>

<https://www.cbs.nl>

Inhoud

1. Ontwikkelingen 1^e kwartaal 2021
2. Verwachtingen 2^e kwartaal 2021
3. Belemmeringen
4. Ondernemersvertrouwen
5. Uitkomsten extra vragen
6. Conclusie

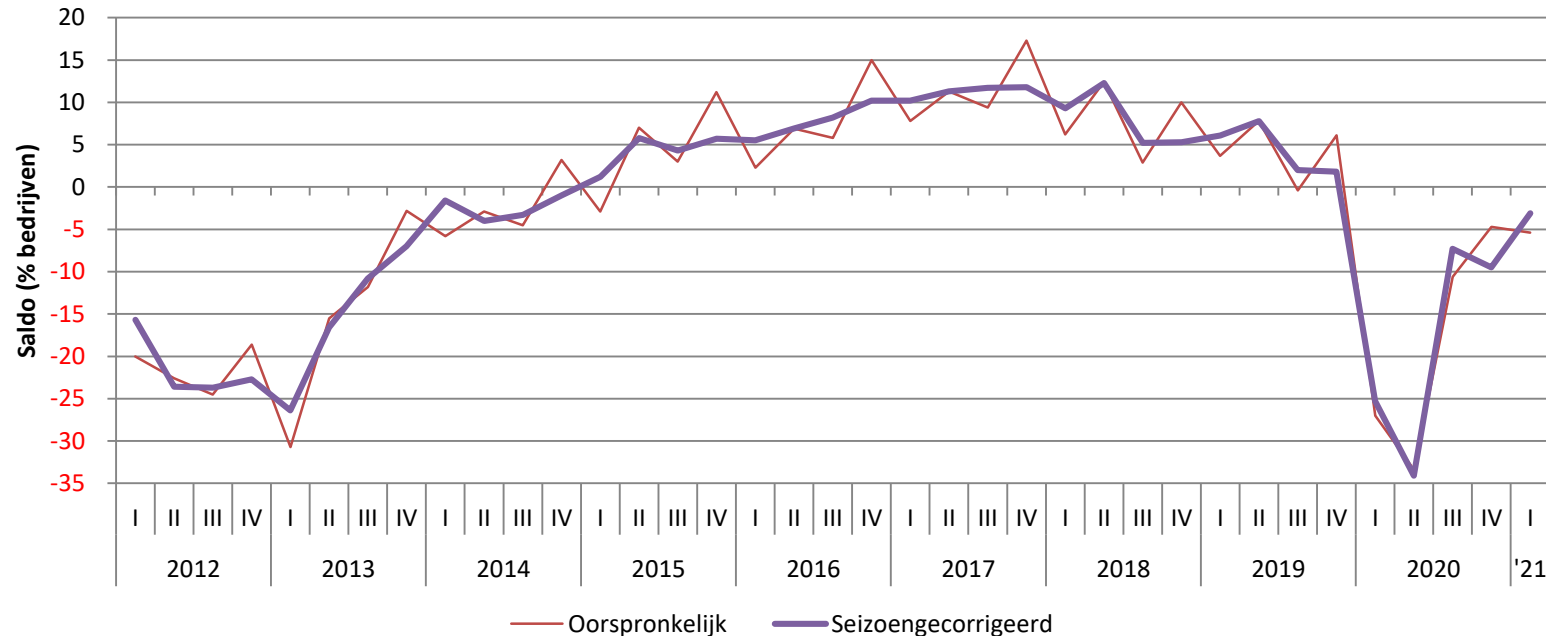
Ontwikkelingen 1^e kwartaal 2021

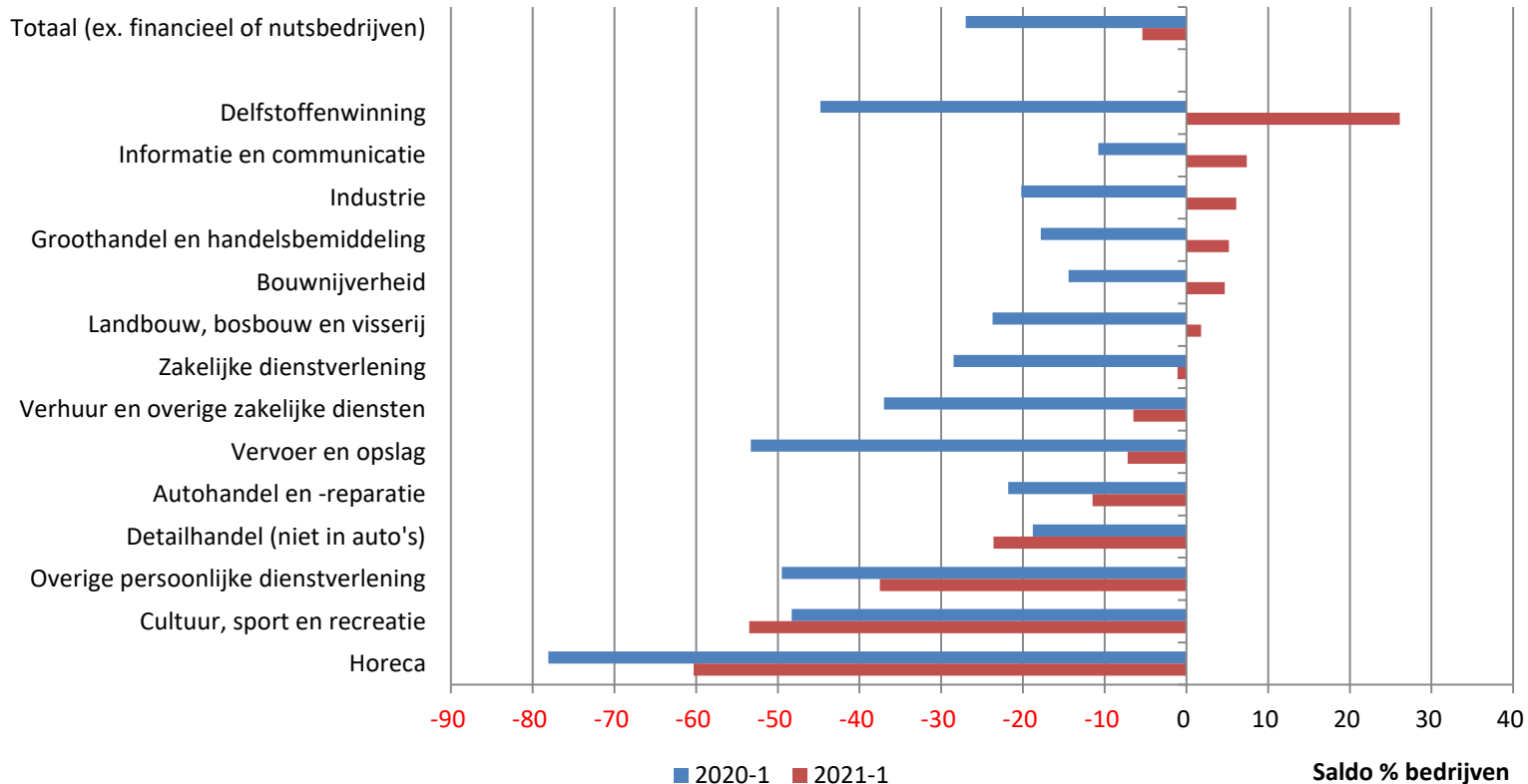
Ontwikkeling winstgevendheid

Bij per saldo 5,4 procent van de ondernemers daalde de winstgevendheid in het eerste kwartaal.

Bij 62,3% is de winstgevendheid gelijk gebleven

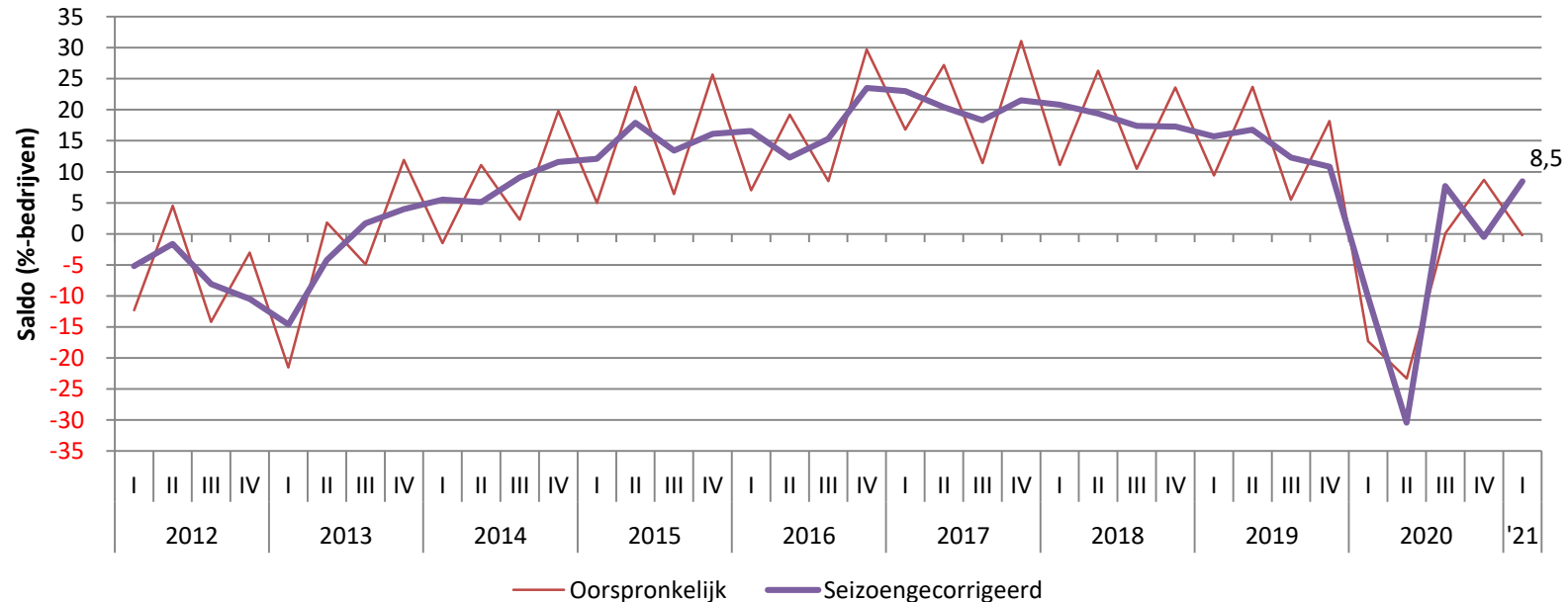
Ontwikkeling winstgevendheid naar bedrijfstak

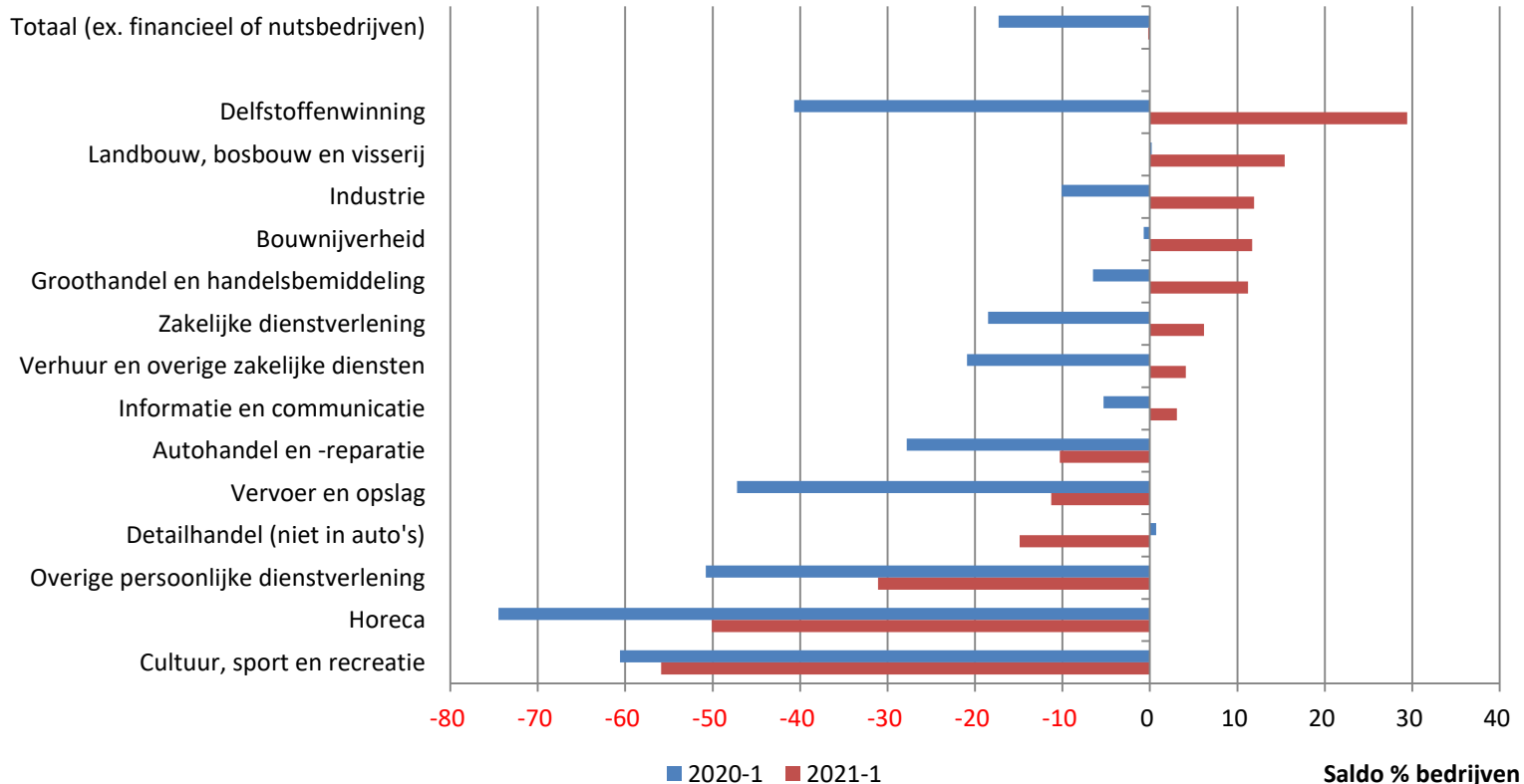
Ontwikkeling omzet

Er zijn meer ondernemers die de omzet hebben zien stijgen dan dalen (saldo 8,5 procent)

Bij 51,6% is de omzet gelijk gebleven

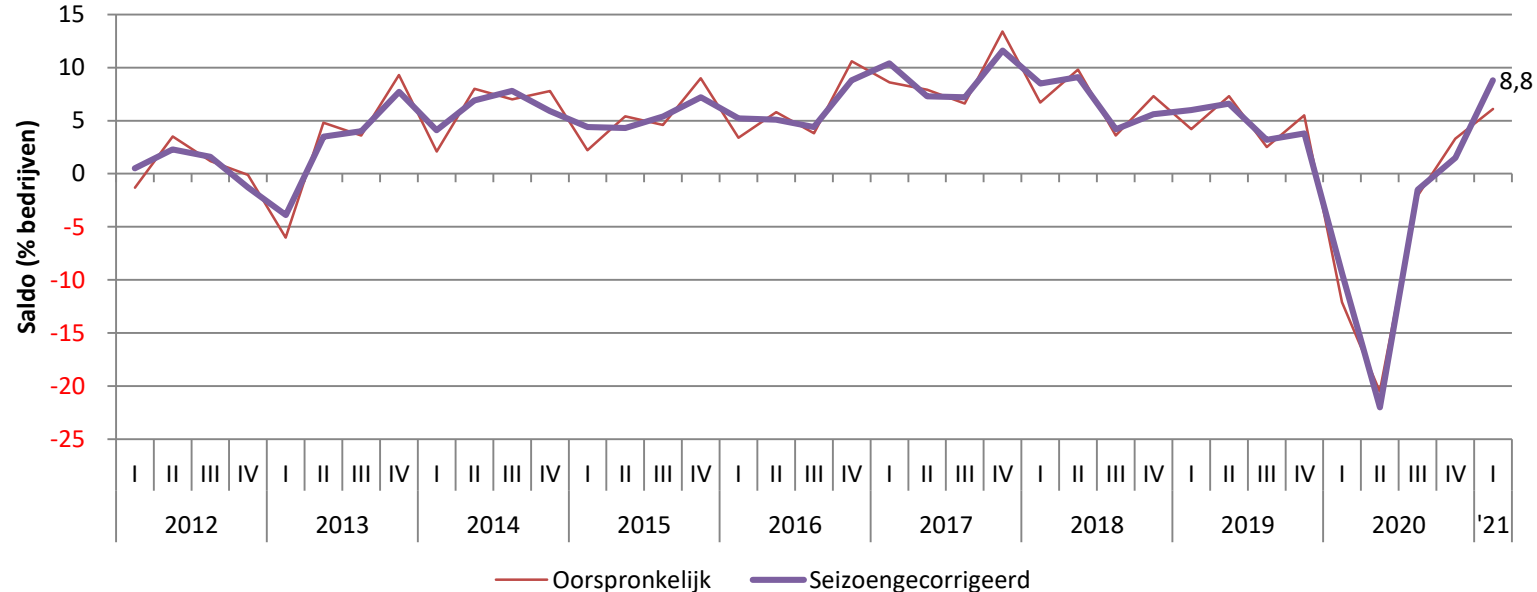
Ontwikkeling omzet bedrijfstakken

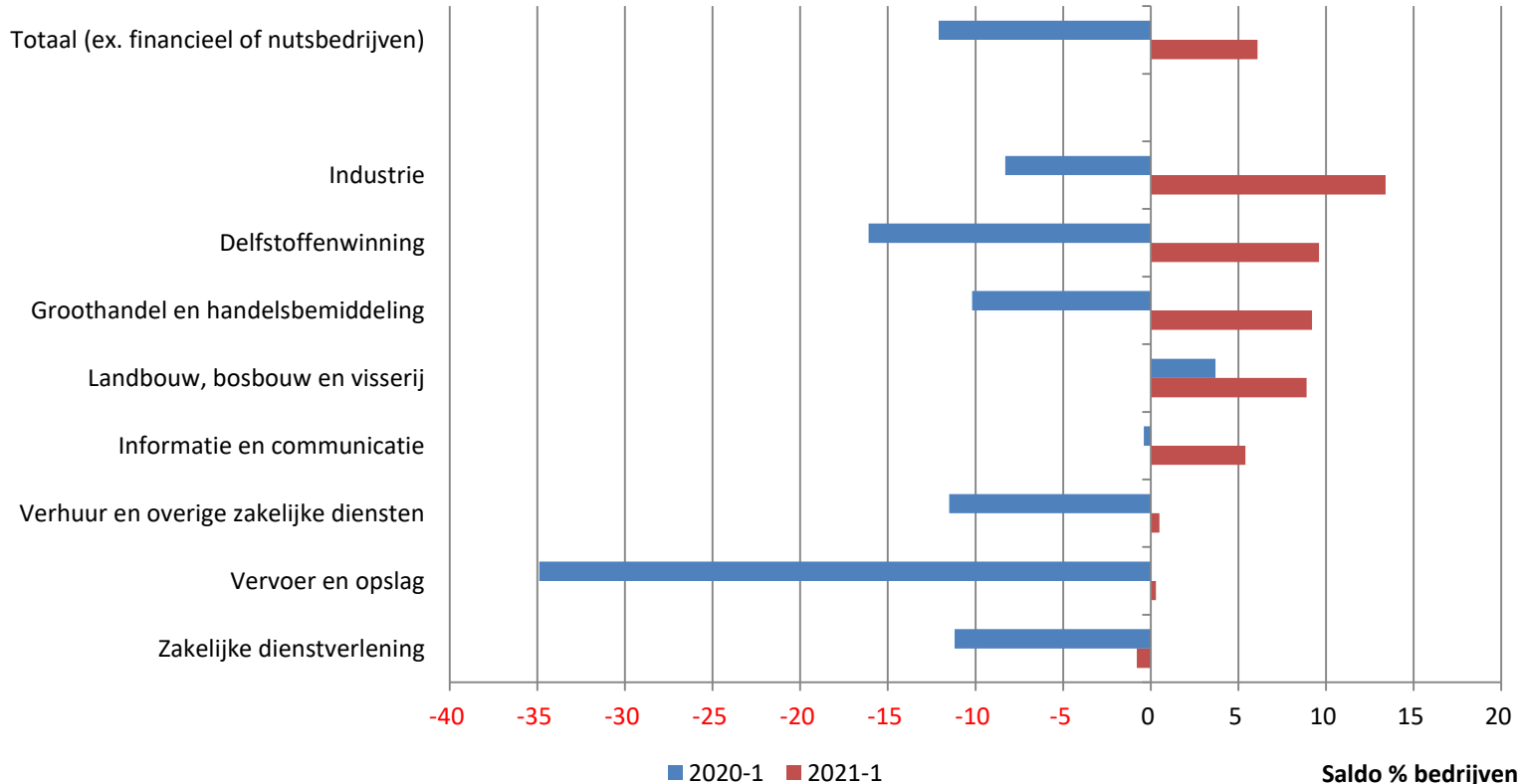
Ontwikkeling buitenlandse omzet

Per saldo heeft 8,8 procent van de ondernemers meer export in het eerste kwartaal

40,7% gelijk gebleven
33,9% export n.v.t.

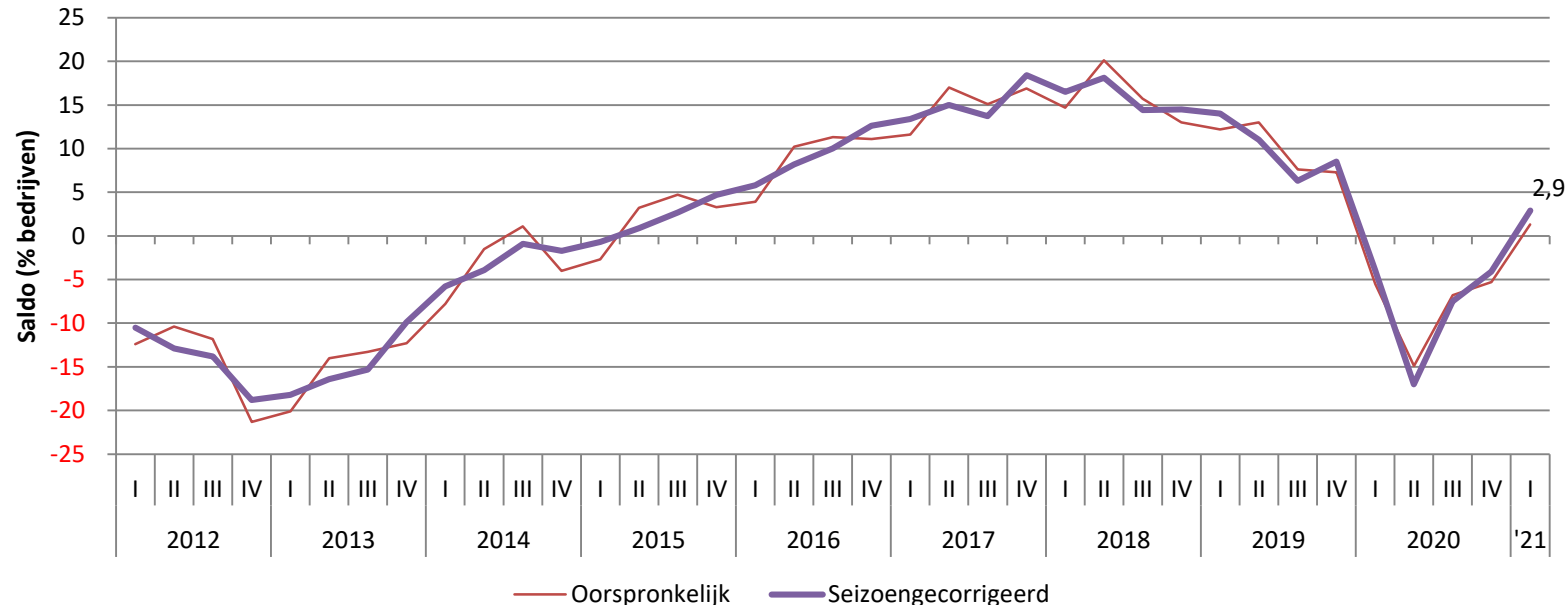
Ontwikkeling buitenlandse omzet naar bedrijfstak

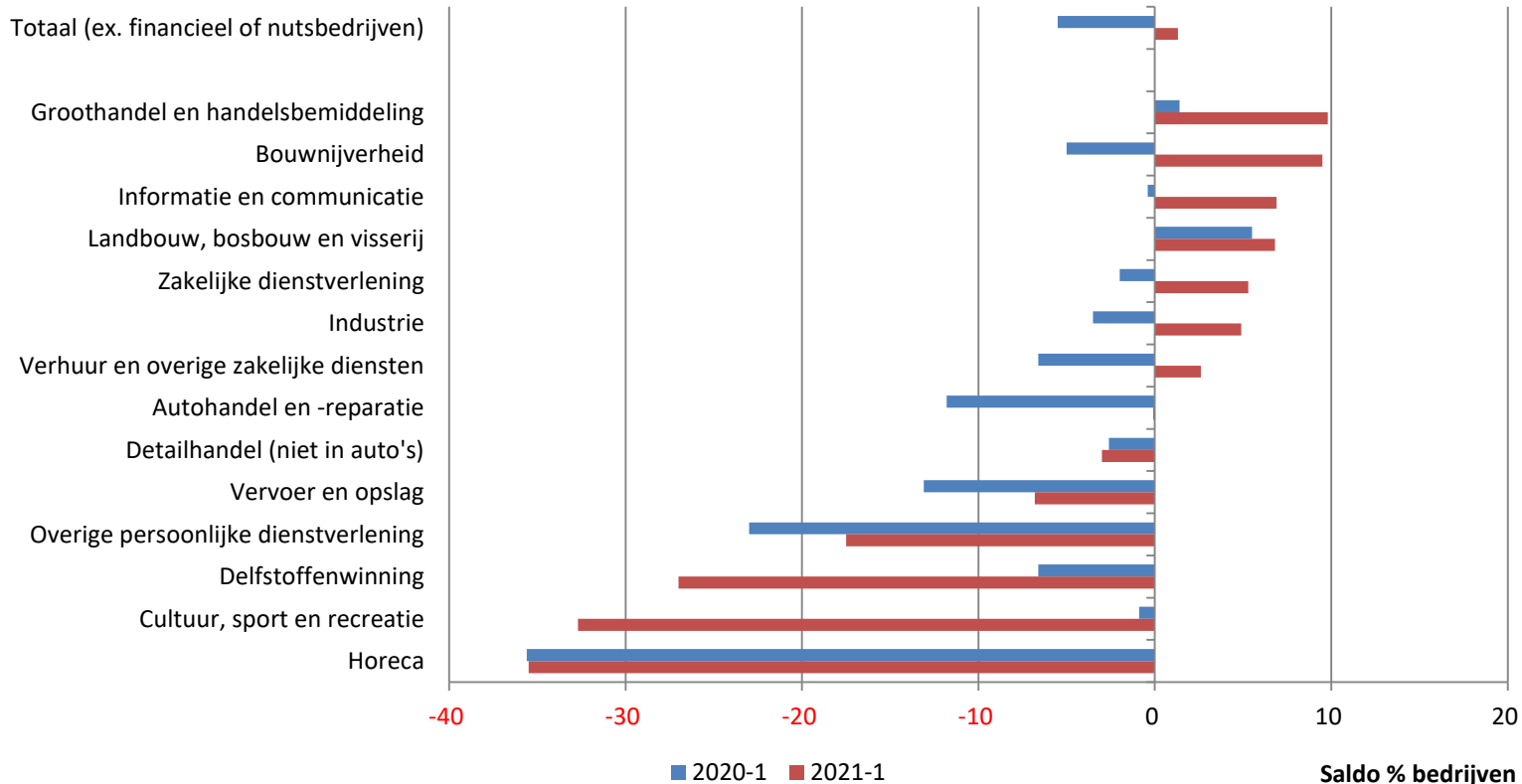
Ontwikkeling werkgelegenheid

Voor het eerst sinds de start van de coronacrisis zien ondernemers per saldo hun personeelssterkte toenemen (+2,9)

Bij 70,5% is de personeelssterkte gelijk gebleven.

Ontwikkeling personeelssterkte naar bedrijfstak

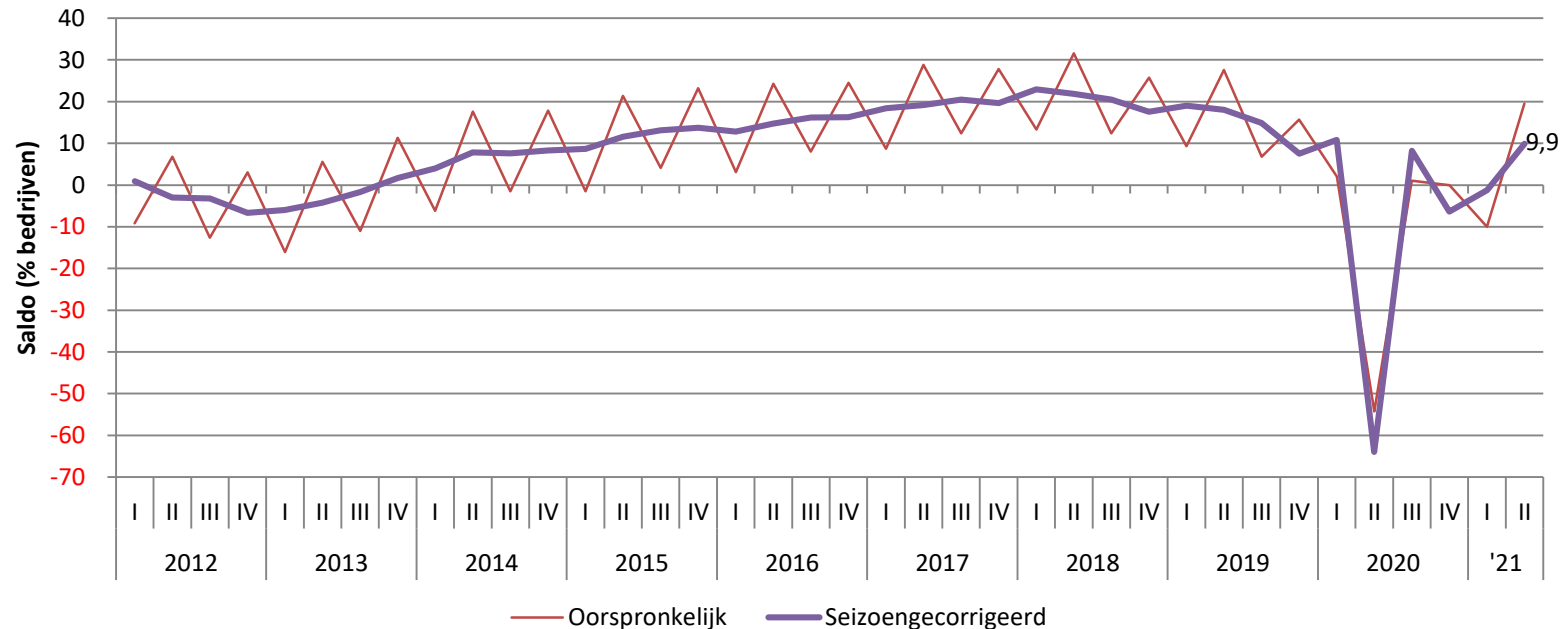
Verwachtingen 2e kwartaal 2021

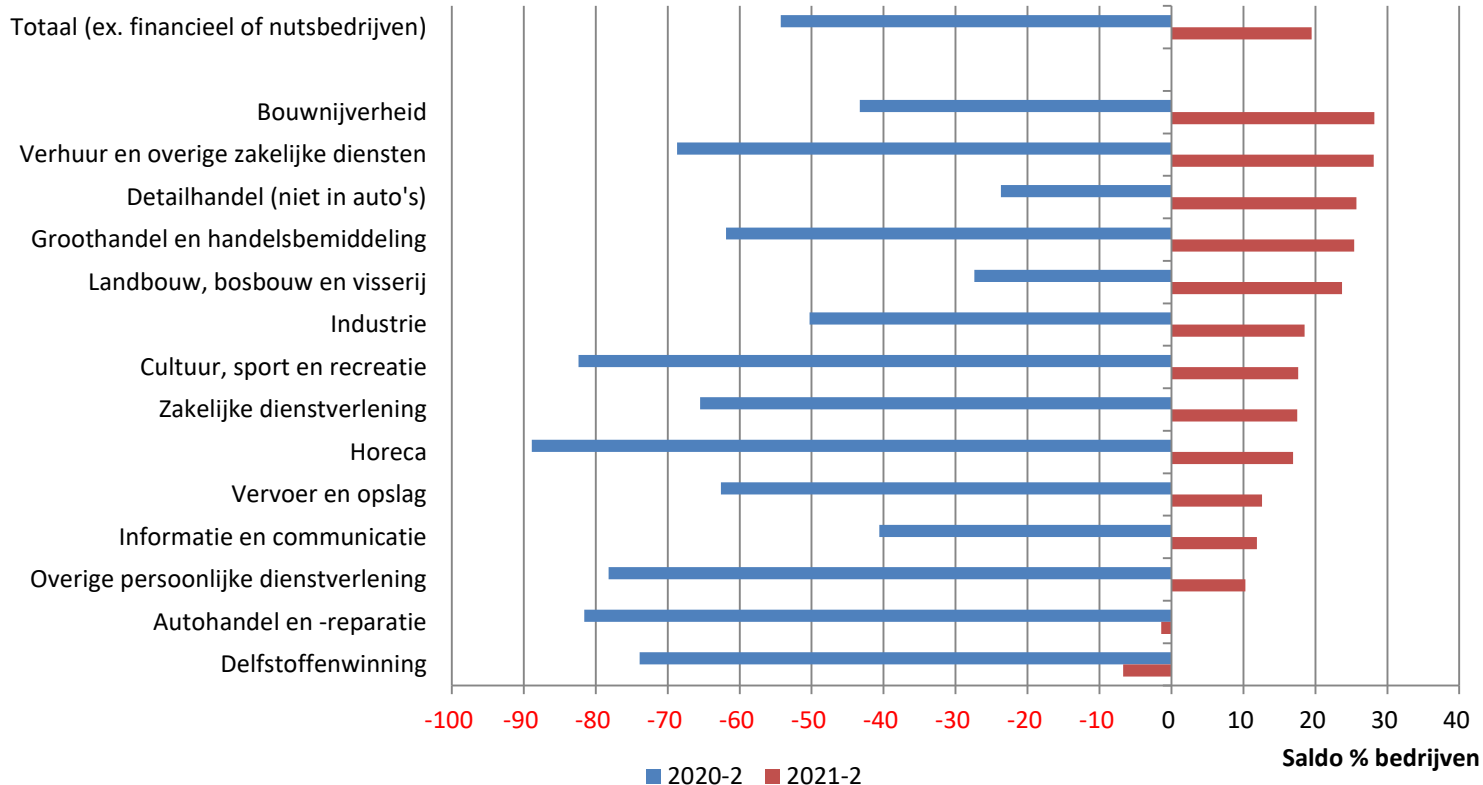
Verwachting omzet

Het aantal ondernemers dat een omzettoename verwacht is bijna 3x zo groot als de groep die een omzetafname verwacht (saldo 9,9%)

60,0% verwacht geen toe-/afname

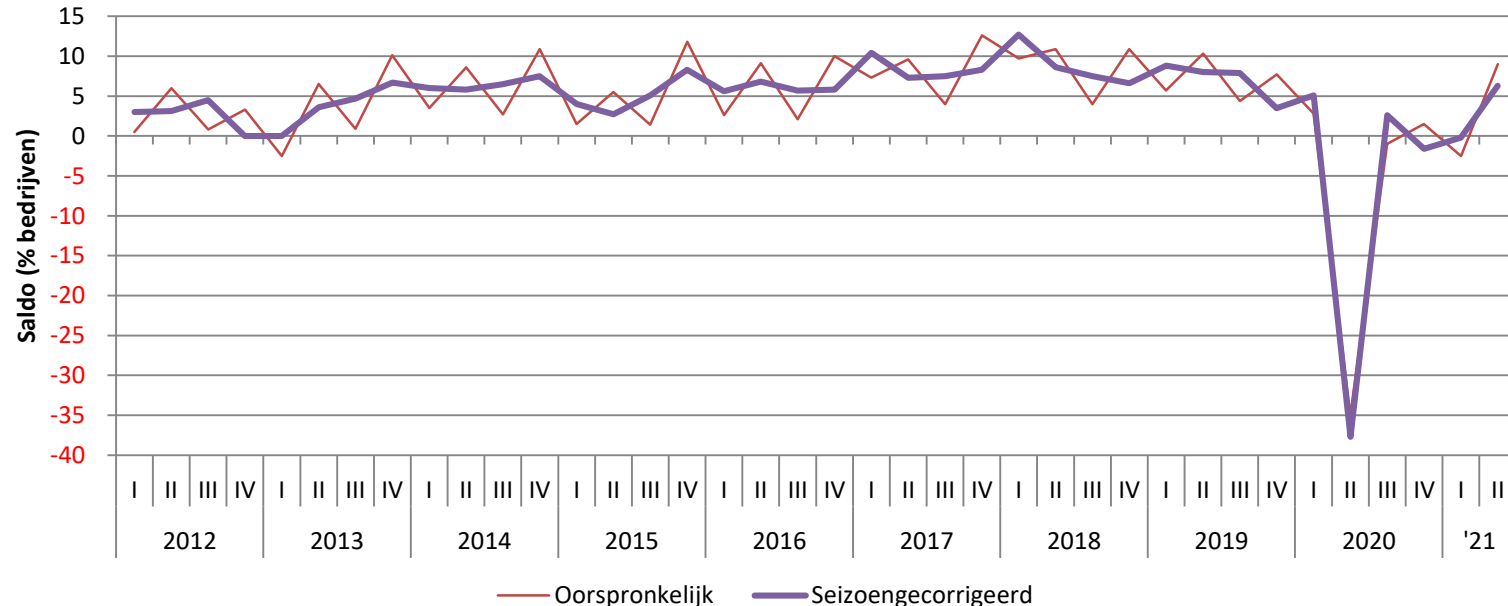
Verwachting omzet naar bedrijfstak

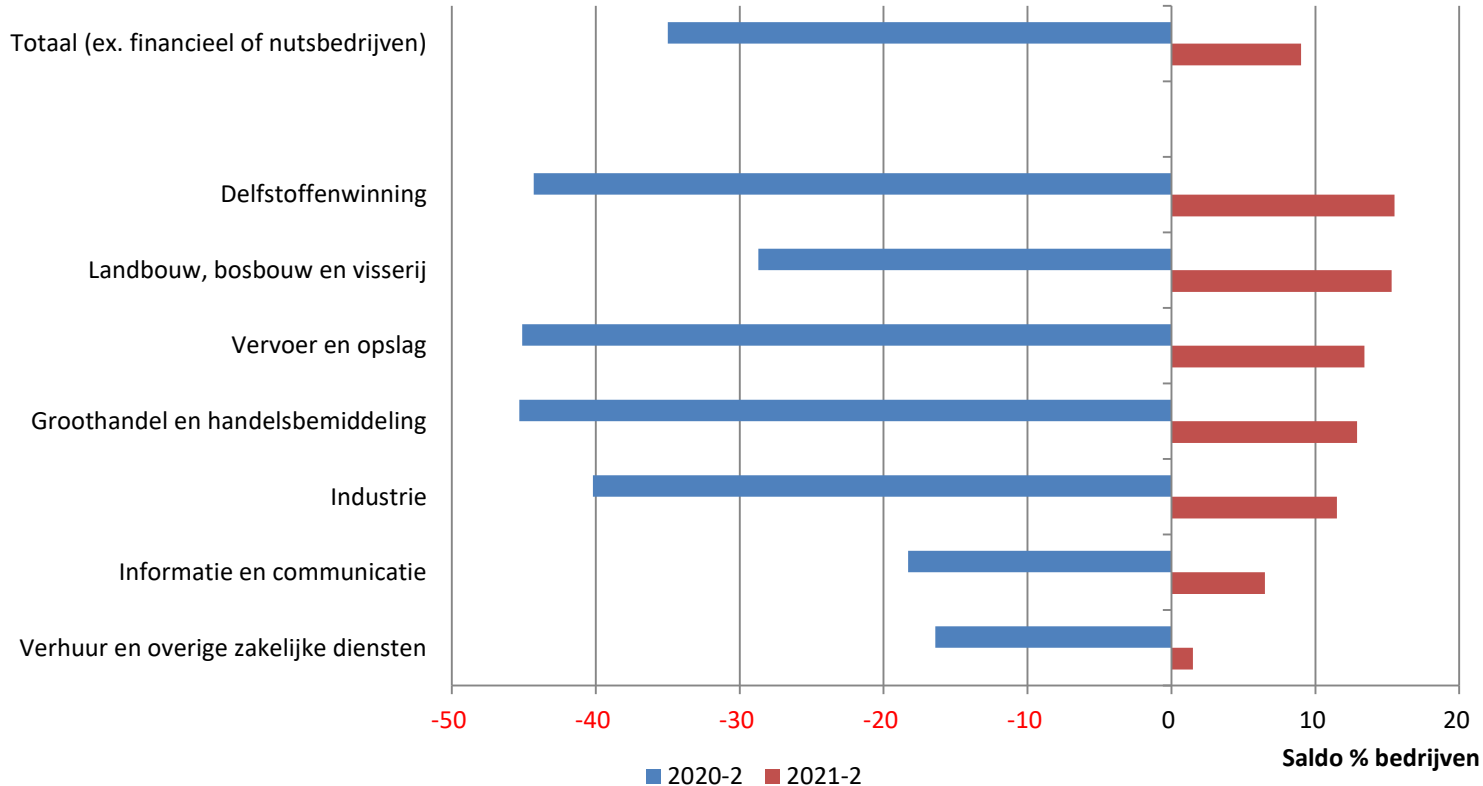
Verwachting buitenlandse omzet

Meer ondernemers verwachten een omzetsijting- dan daling (14,4 procent tegen 5,4 procent)

46,3% verwacht geen toe-/afname
33,9% n.v.t.

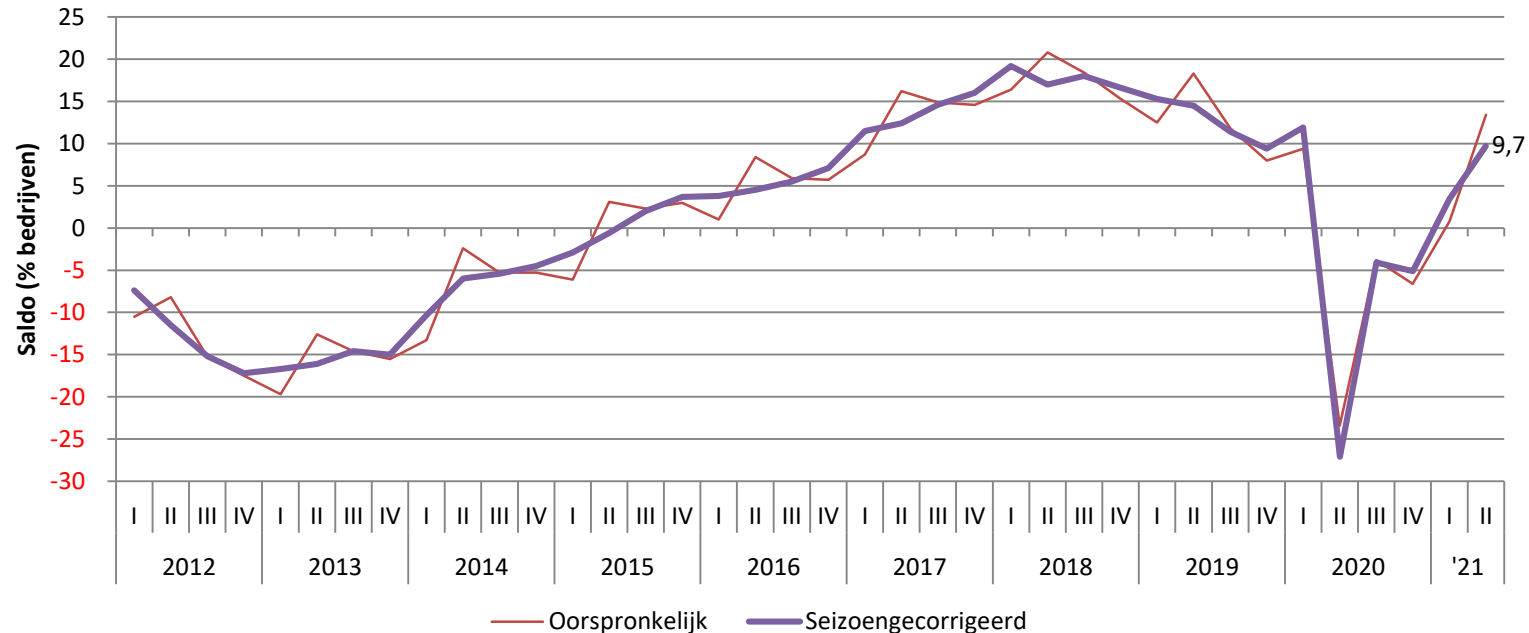
Verwachting buitenlandse omzet naar bedrijfstak

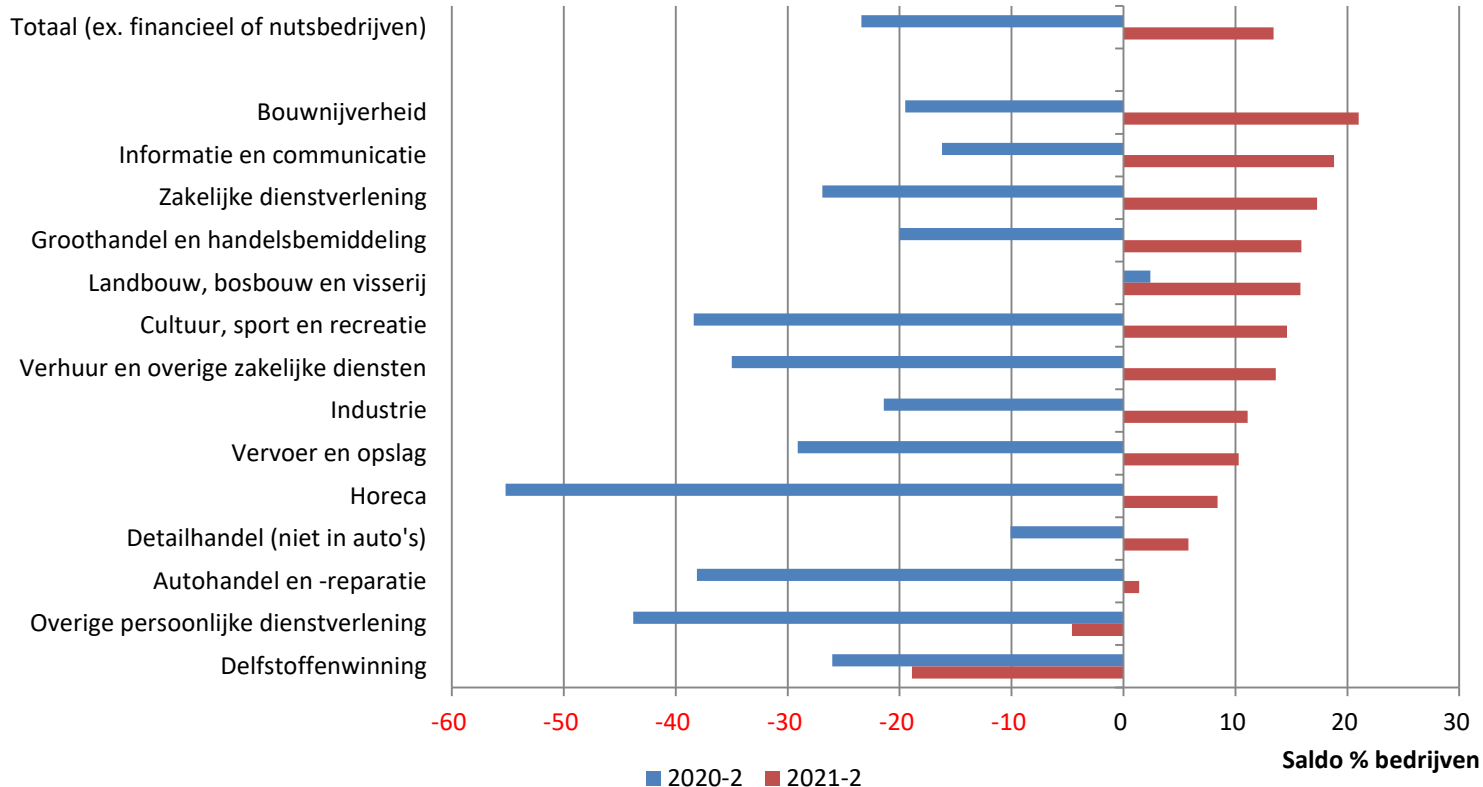
Verwachting personeelssterkte

Per saldo verwacht 9,7 procent van de ondernemers personeelsuitbreiding.

73,6% verwacht geen in-/uitstroom personeel

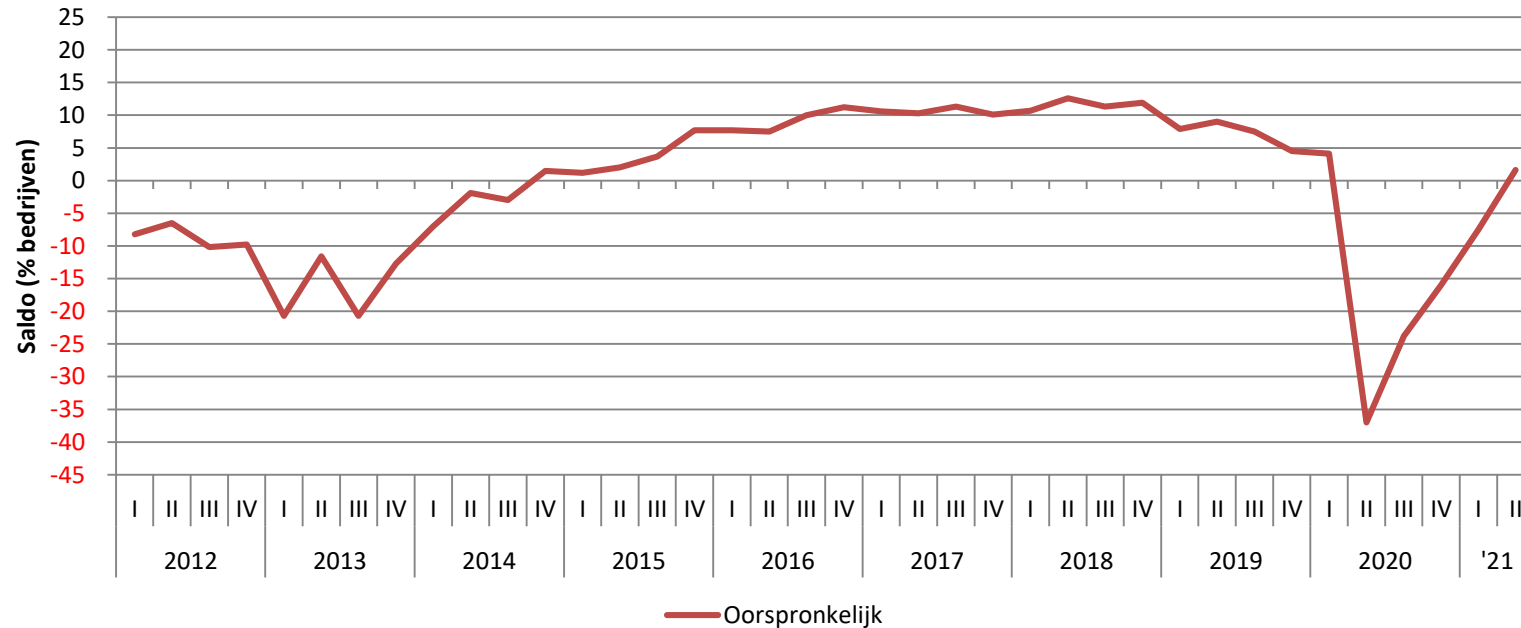

Verwachting personeelssterkte naar bedrijfstak

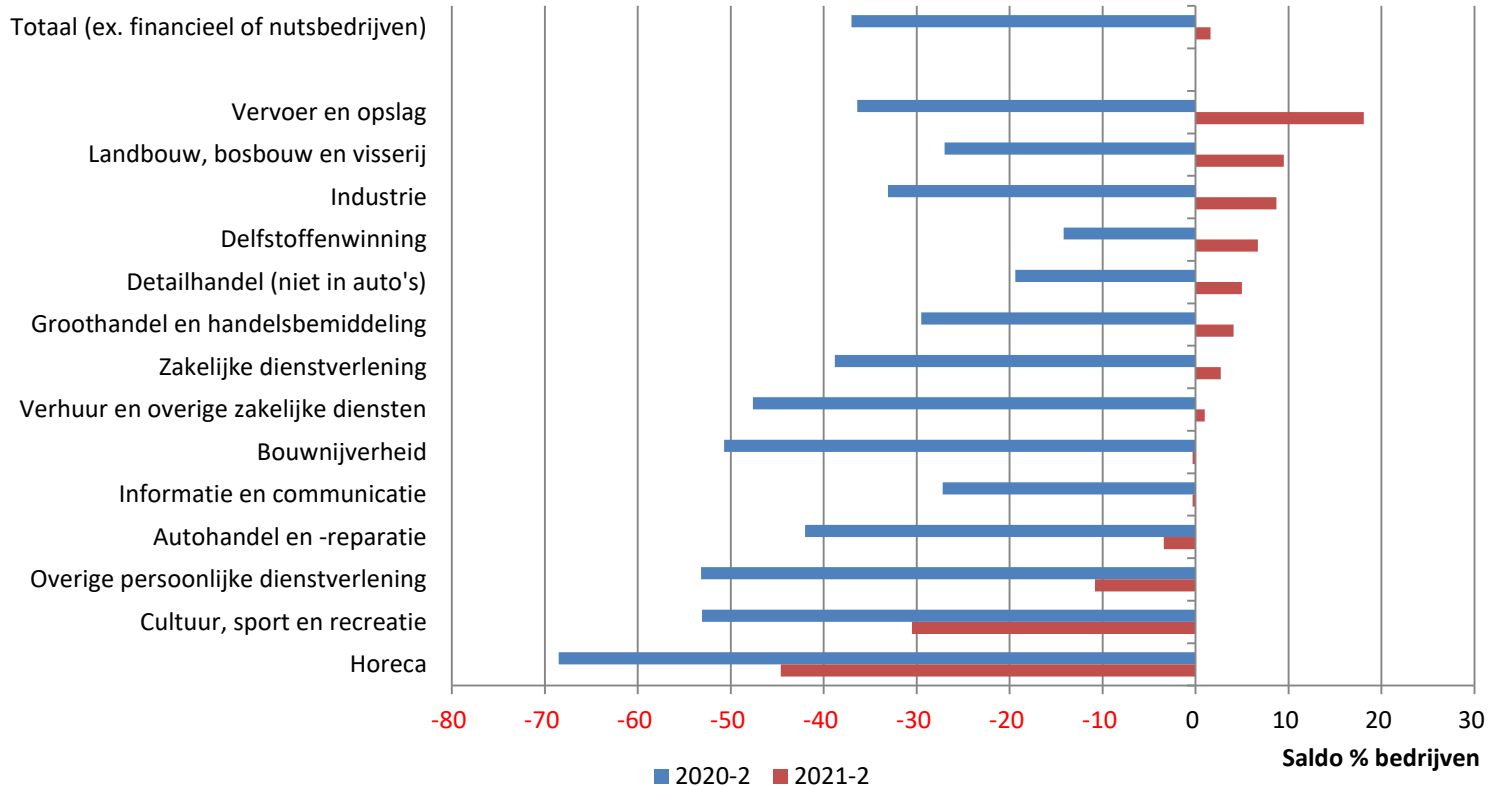

Verwachting investeringen verslagjaar

18,6 procent van de ondernemers verwacht meer te investeren in 2021 t.o.v. 2020. 17 procent verwacht minder te investeren en 64,3 procent denkt dat de investeringen gelijk zullen blijven. Het saldo is hiermee voor het eerst sinds de start van de coronacrisis positief (+1,6)

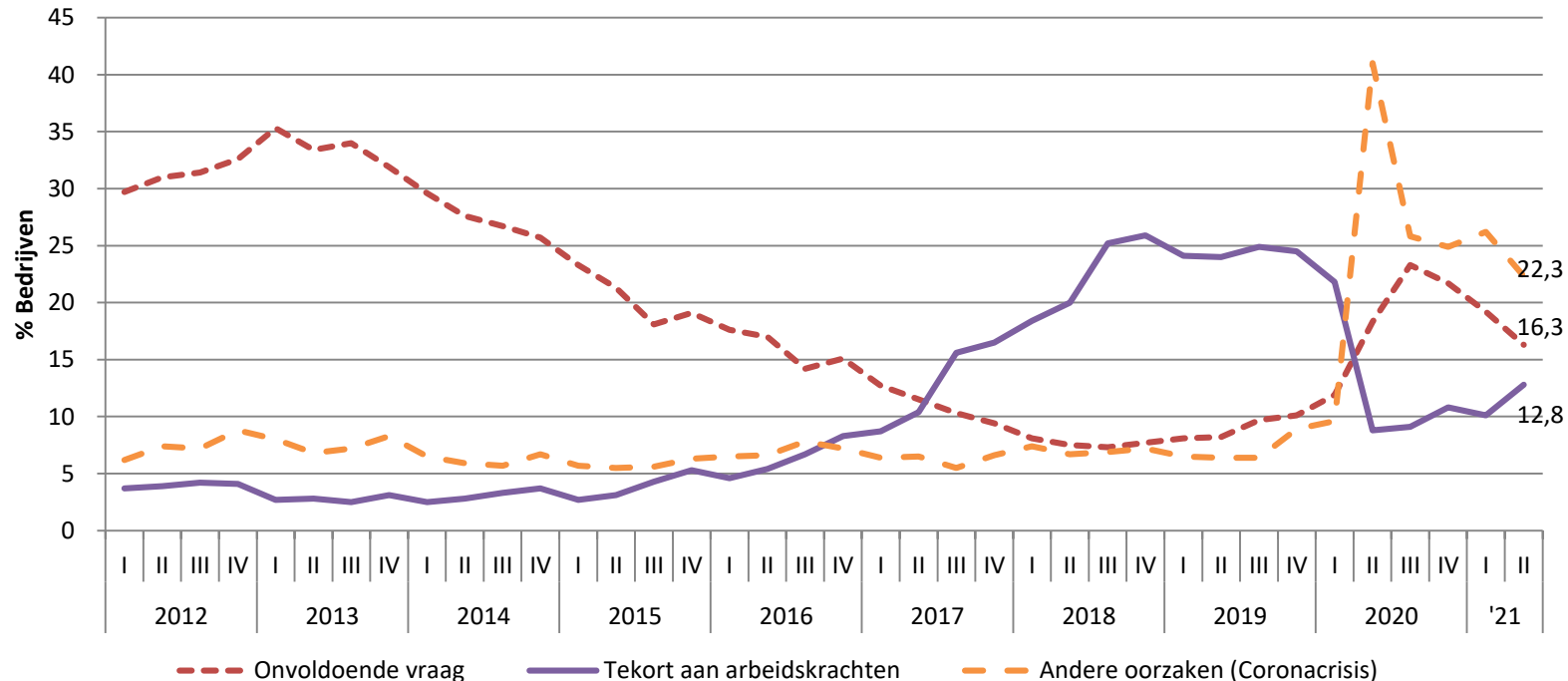
Verwachting investeringen verslagjaar naar bedrijfstak

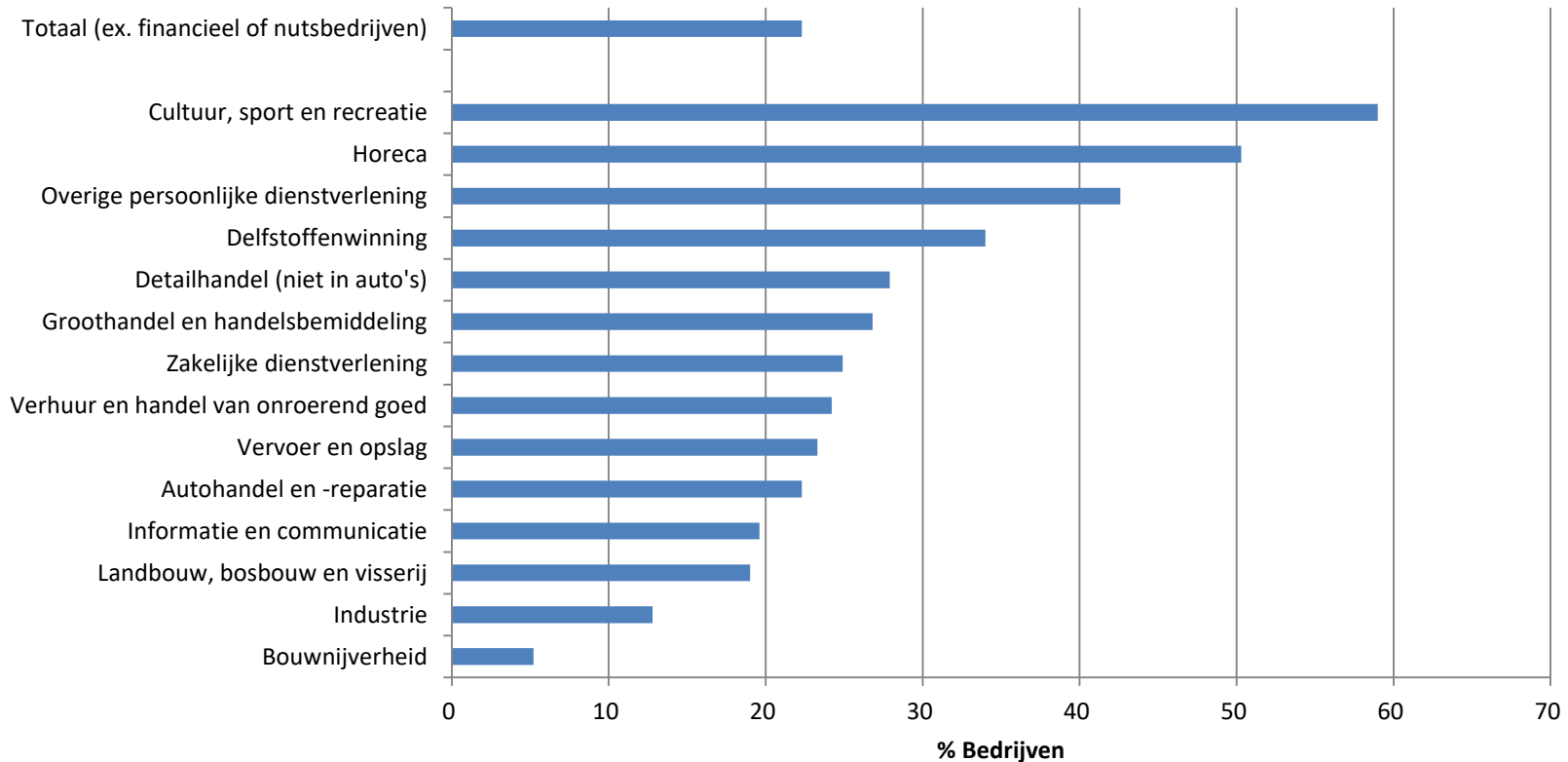
Belemmeringen

Belemmeringen ondernemers

De coronacrisis is nog steeds de meest genoemde belemmering, maar het percentage loopt iets terug ten opzichte van het eerste kwartaal (26,2)

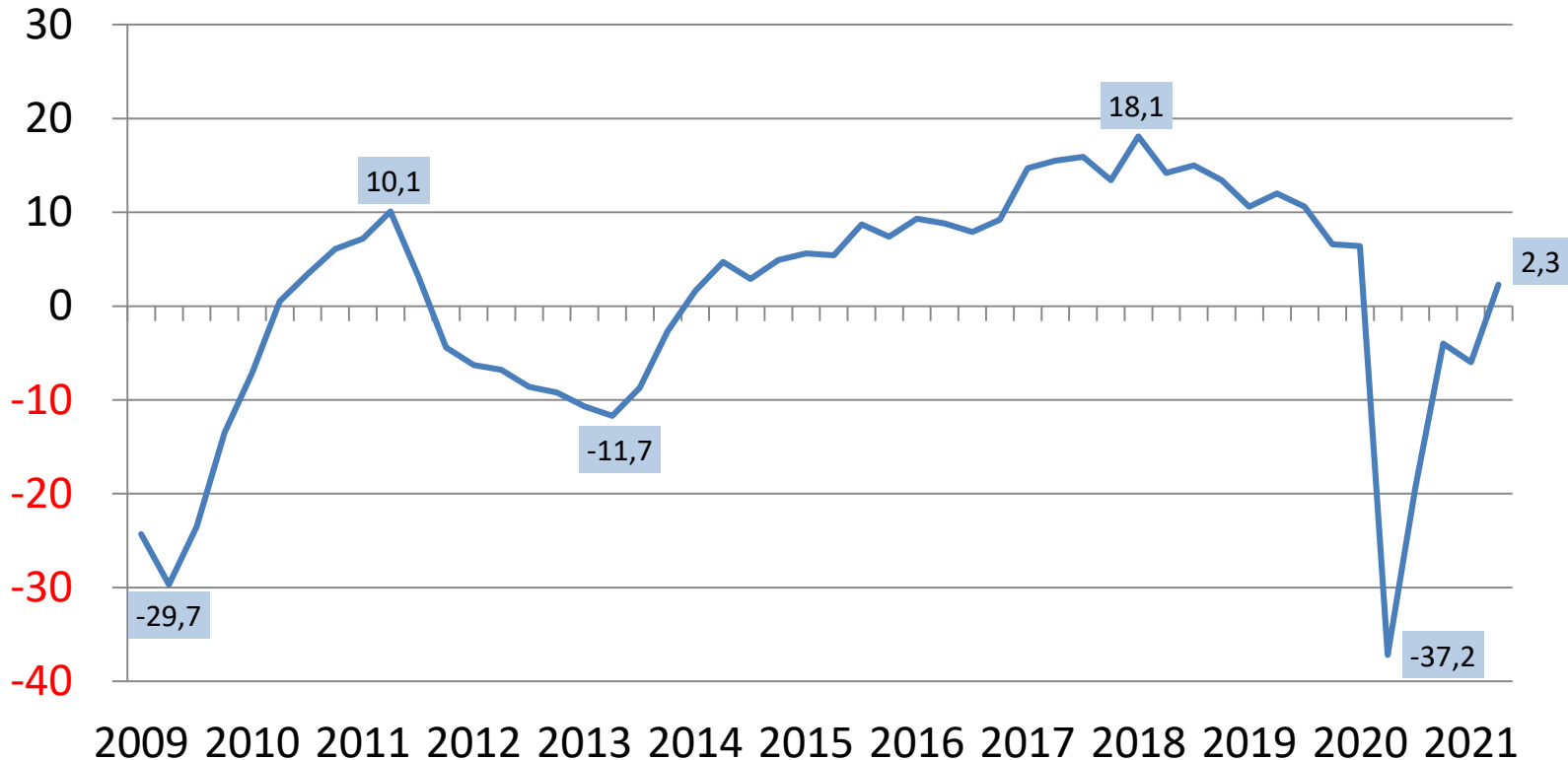
Coronacrisis als voornaamste belemmering naar bedrijfstak

Ondernemersvertrouwen

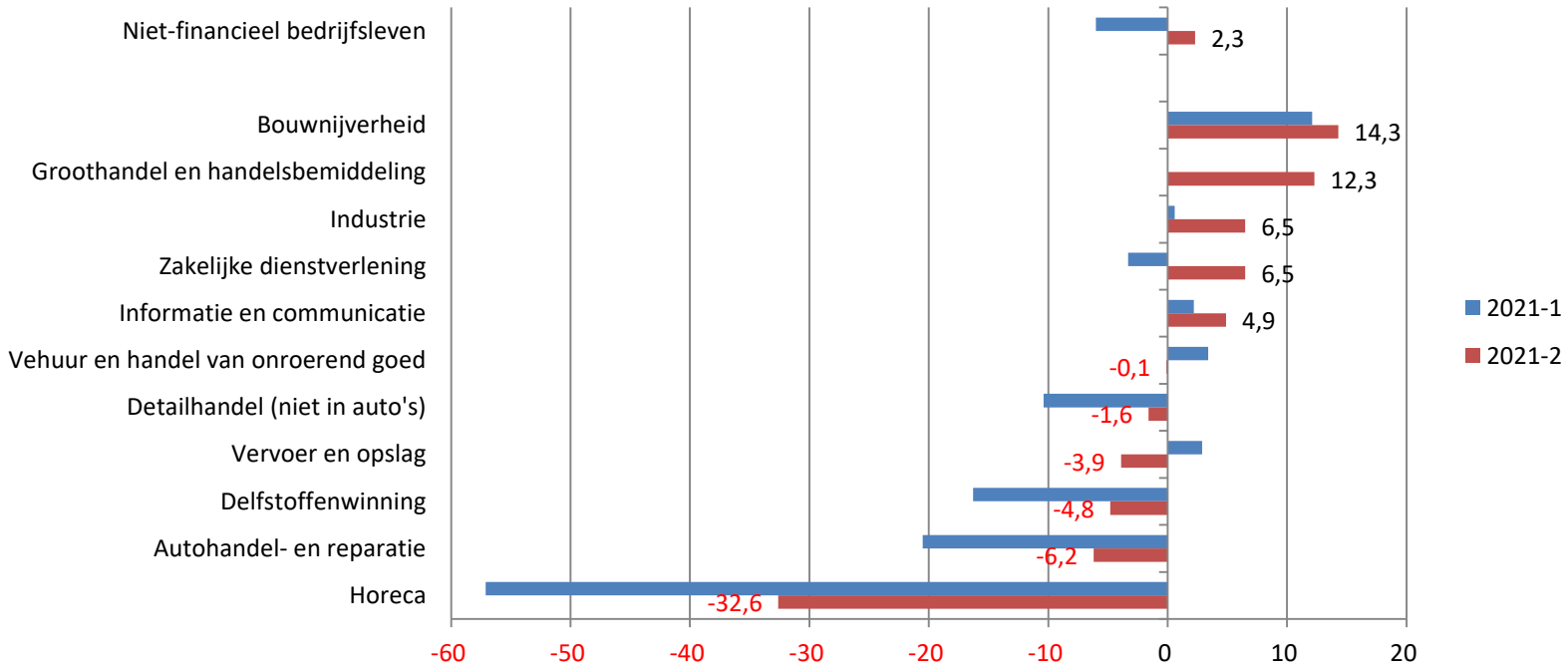

Ondernemersvertrouwen totaal bedrijfsleven

Ondernemersvertrouwen naar bedrijfstak

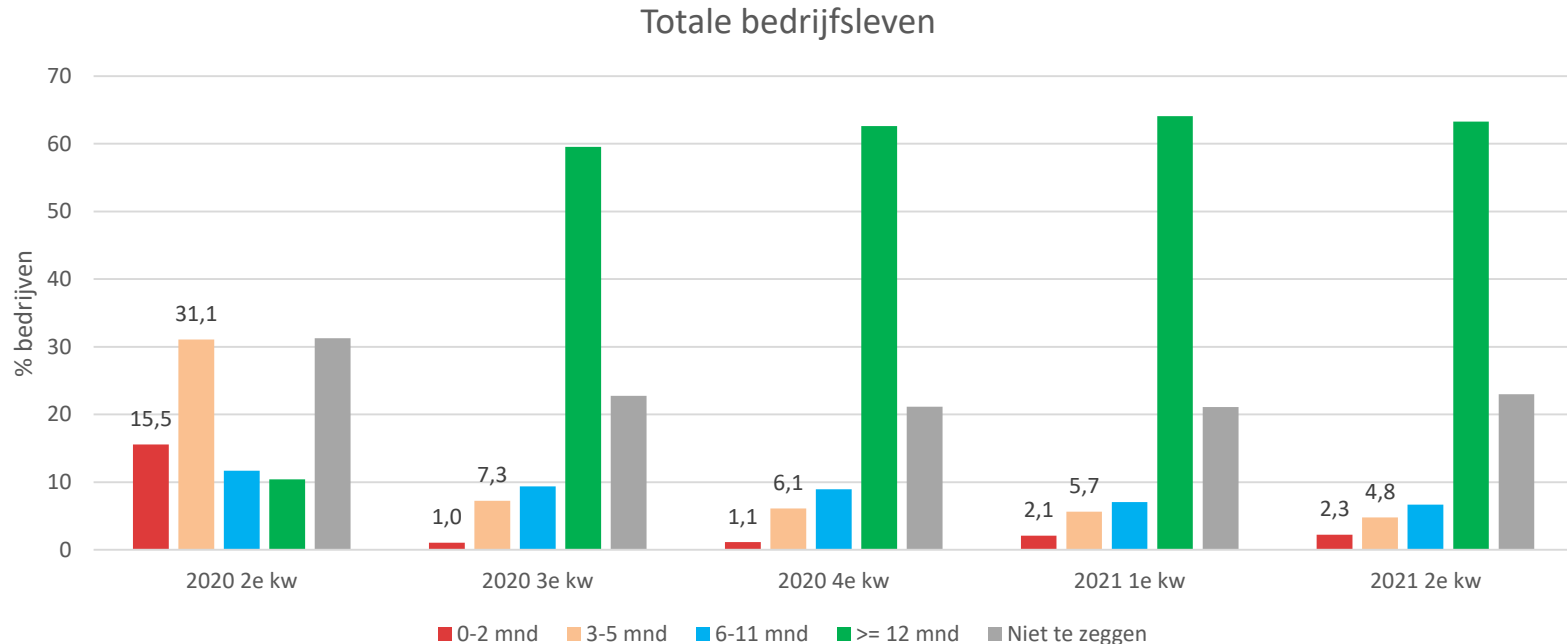
Het vertrouwen stijgt bij de meeste bedrijfstakken, maar bij 6 van de 11 bedrijfstakken is de ondernemer nog negatief gestemd.

Uitkomsten extra vragen

Hoe lang handhaven bedrijven nog de continuïteit?

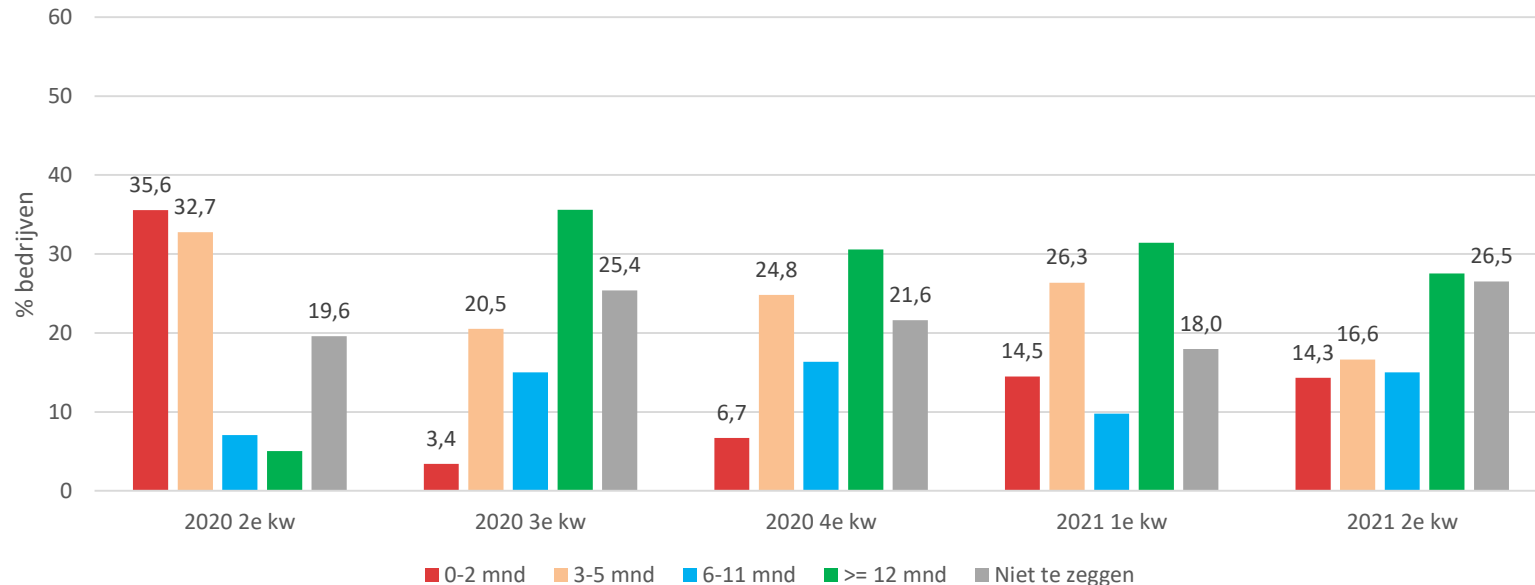
Zorgen om continuïteit landelijk bijna onveranderd, maar bij zwaarst getroffen sectoren nemen zorgen toe.

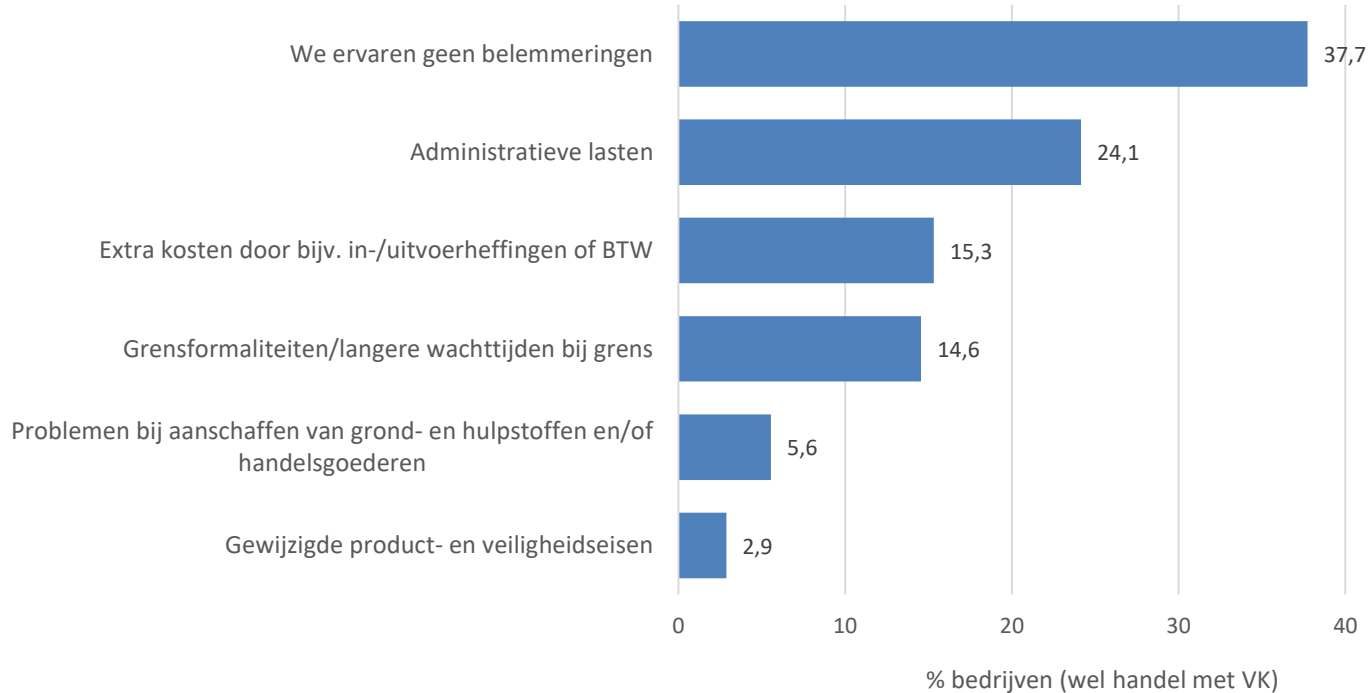
Hoe lang handhaven bedrijven nog de continuïteit?

Ruim 14 procent van de horecabedrijven verwacht het niet langer dan 2 maanden te kunnen volhouden. 26,5 procent geeft aan geen inschatting te kunnen maken

Horeca

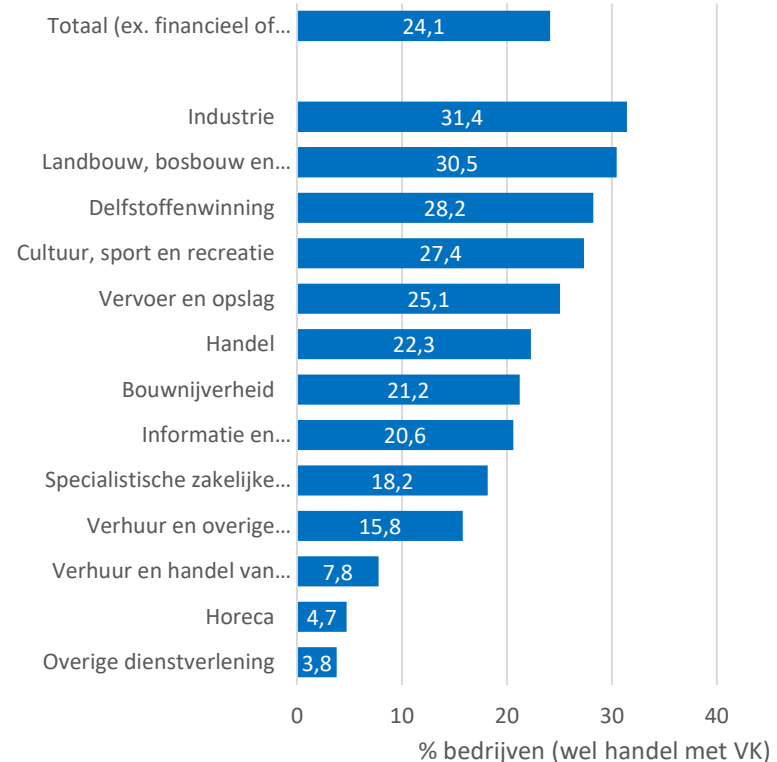
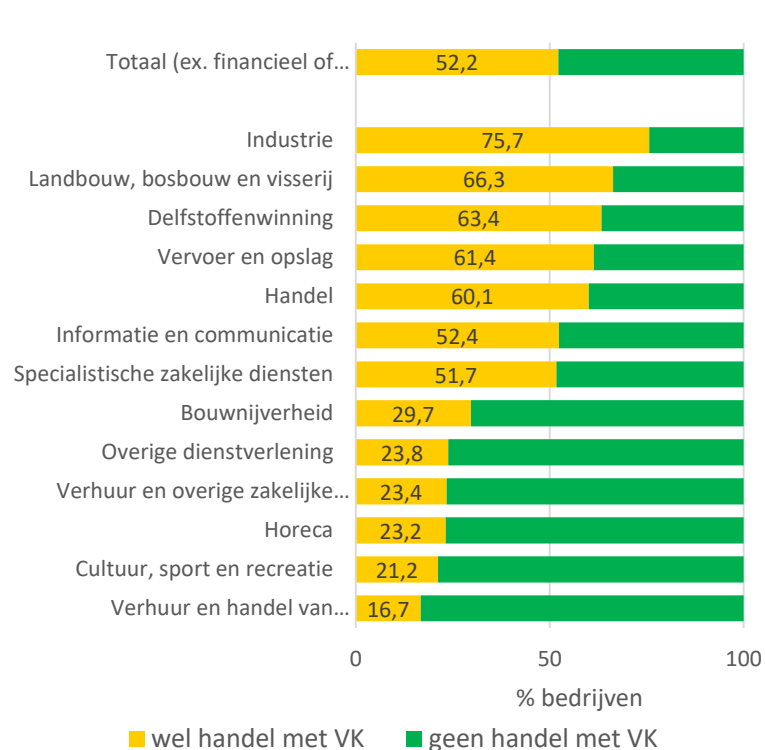

Voornaamste belemmeringen door Brexit

Administratieve lasten als grootste belemmering

Aandeel bedrijven dat handel drijft met VK

Conclusie

- ❖ Landelijk zien ondernemers het 2^e kwartaal hoopvol tegemoet, maar meerdere bedrijfstakken zijn nog altijd somber.
- ❖ Zorgen om continuïteit blijven aanwezig.
- ❖ Ondernemers ervaren verschillende belemmeringen door Brexit.